

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 225.451 van 12 november 2013
in de zaak A. 208.298/X-15.385.**

In zake : de NV ZADELMAKERIJ GEBROEDERS VAN DER WIEL
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Koen Geelen
 kantoor houdend te 3500 Hasselt
 Gouverneur Roppesingel 131
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de DEPUTATIE VAN DE PROVINCIERAAD VAN LIMBURG

Tussenkommende partij :

 het COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN SCHEPENEN VAN
 DE GEMEENTE HAMONT-ACHEL
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Stijn Verbist en Pieter Thomaes
 kantoor houdend te 2000 Antwerpen
 Graaf Van Hoornestraat 51
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het cassatieberoep

1. Het cassatieberoep, ingesteld op 21 maart 2013, strekt tot de cassatie van het arrest nr. A/2013/0038 van 5 februari 2013 in de zaak 1112/0629/A/1/0561 van de Raad voor Vergunningsbetwistingen “waarbij het beroep tot nietigverklaring tegen het Besluit van de Deputatie van de provincie Limburg d.d. 1 maart 2012 houdende de weigering van een stedenbouwkundige vergunning voor de regularisatie van verbouwingen aan een zonevreemde woning op het perceel gelegen te 3930 Hamont-Achel, Buitenheide 1, kadastraal ingeschreven onder Hamont-Achel, afdeling 2 Sectie B nrs. 73G3, 73P5 en 73R5, onontvankelijk wordt verklaard”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Het cassatieberoep is toelaatbaar verklaard bij beschikking van 15 april 2013.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

De tussenkomende partij heeft een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 11 juni 2013 .

Eerste auditeur Ann Van Mingeroet heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 25 oktober 2013.

Staatsraad Pierre Lefranc heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Wouter Moonen, die *loco* advocaat Koen Geelen verschijnt voor de verzoekende partij, afdelingschef Tom Roosen, die verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Filip van Dievoet, die *loco* advocaten Stijn Verbist en Pieter Thomaes verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Ann Van Mingeroet heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Het bestreden arrest verklaart het beroep van de verzoekende partij tot vernietiging van het besluit van 1 maart 2012 van de verwerende partij onontvankelijk, legt de kosten van het beroep ten laste van de verzoekende partij en de kosten van de tussenkomst ten laste van de tussenkomende partij.

4. Met het voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen (hierna: RvVb) bestreden besluit verwerpt de verwerende partij het administratief beroep van de verzoekende partij tegen “de weigeringsbeslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Hamont-Achel van 8 december 2011” en weigert de verwerende partij “een stedenbouwkundige vergunning [...] voor de regularisatie van het verbouwen van een zonevreemde woning en van een tuinhuis”.

IV. Onderzoek van de cassatiemiddelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

5. De verzoekende partij voert de schending aan van de artikelen 4.8.11 en 4.8.1 - 4.8.18 VCRO :

“Doordat de [RvVb] in haar arrest van 5 februari 2013 het annulatieberoep als onontvankelijk verwerpt bij gebreke aan hoedanigheid afgeleid uit een procedurebeslissing die niet getekend werd door bestuurder die nog in functie was; doordat dit oordeel impliciet inhoudt dat een procedure die een rechtspersoon instelt bij de [RvVb] enkel ontvankelijk zal zijn wanneer er een behoorlijk ondertekende beslissing van een daartoe bevoegd orgaan voorligt;

Terwijl artikel 4.8.11 VCRO bepaalt hoe een partij voor de [RvVb] moet optreden; en terwijl de ontvankelijkheidsgronden voor een procedure bij de [RvVb] en de bevoegdheden voor de [RvVb] limitatief zijn opgesomd in de artikelen 4.8.1 - 4.8.18 VCRO en waaruit volgt dat er geen vereiste is voor een rechtspersoon vertegenwoordigd door een advocaat om een schriftelijke machtiging voor te leggen en waaruit volgt dat de [RvVb] niet de bevoegdheid heeft om bij wege van arrest naast de decretaal voorziene ontvankelijkheidsvoorwaarden bijkomende ontvankelijkheidsvoorwaarden op te leggen.”

De verzoekende partij licht toe “dat er geen enkele wettelijke of reglementaire bepaling bestaat die vereist dat een rechtspersoon een beslissing moet voorleggen van een daartoe bevoegd orgaan om op een ontvankelijke wijze een beroep in te stellen bij de” RvVb “zeker [...] wanneer de rechtspersoon voor de [RvVb] wordt vertegenwoordigd door een advocaat” zoals dat te dezen het geval was. Uit “3 bepalingen [...] volgt dat een rechtspersoon die vertegenwoordigd wordt door een advocaat geen schriftelijke beslissing van een daartoe bevoegd orgaan moet voorleggen om ontvankelijk op te treden: [...] Het toentertijd geldende artikel 4.8.11 VCRO”, “de afwezigheid in het intern reglement van enige voorwaarde omtrent de inhoud van het verzoekschrift of de toe te voegen stukken” nu de RvVb geen gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid om overeenkomstig het toen geldende artikel 4.8.16, § 3, VCRO “nadere vormvoorschriften op te leggen voor verzoekschriften die uitgaan van rechtspersonen”, en “[h]et toentertijd niet bestaande artikel 11 lid 3 van het Besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 2012”. “Door het beroep van de verzoekende partij in cassatie af te wijzen omdat er geen geldige beslissing van een bevoegd orgaan was voorgelegd, vereiste de [RvVb] derhalve de voorlegging van een stuk op straffe van [on]ontvankelijkheid, waarvoor er geen wettelijke grondslag bestaat. De [RvVb] heeft derhalve een ontvankelijkheidsvoorwaarde toegevoegd die niet terug te vinden is in de wet, het uitvoeringsbesluit of het intern reglement”.

Beoordeling

6. Het op 20 april 2012 (datum van het instellen van het jurisdictioneel beroep bij de RvVb) geldende artikel 4.8.11 VCRO bepaalt wat volgt:

“De partijen kunnen zich bij een procedure voor de Raad doen bijstaan of laten vertegenwoordigen door een raadsman.

Indien deze raadsman optreedt als vertegenwoordiger, legt hij een schriftelijke machtiging daartoe voor, behoudens indien :

1° de raadsman ingeschreven is als advocaat of als advocaat-stagiair;

2° de raadsman verschijnt samen met de partij die hij vertegenwoordigt.”

Met ingang van 1 september 2012 bepaalt artikel 4.8.6 VCRO wat volgt:

“De partijen kunnen zich laten bijstaan of vertegenwoordigen door een raadsman. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels daarvoor.”

Artikel 3 en artikel 11, derde lid, 2°, van het besluit van 13 juli 2012 van de Vlaamse regering ‘houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen’, bepalen met ingang van 1 september 2012 respectievelijk wat volgt:

“[artikel 3]

Partijen kunnen zich in een procedure voor de Raad laten bijstaan of vertegenwoordigen door een raadsman.

Een raadsman die advocaat is, treedt voor de Raad op als gevolmachtigde van een partij zonder dat hij van enige volmacht moet doen blijken.

[...]

[artikel 11, derde lid, 2°]

De verzoeker voegt bij het verzoekschrift :

[...]

2° als hij een rechtspersoon is, een afschrift van zijn geldende en gecoördineerde statuten en van de akte van aanstelling van zijn organen, alsook het bewijs dat het daartoe bevoegde orgaan beslist heeft in rechte te treden.”

7. Naar aanleiding van de exceptie van de verwerende partij “dat de beslissing van de verzoekende partij van 17 april 2012 om in rechte te treden ondertekend is door een ‘afgevaardigd bestuurder’, wiens mandaat al sinds 2010 beëindigd is” en het verweer van de verzoekende partij dat “1) deze ‘afgevaardigd bestuurder’ met zijn beslissing om in rechte te treden alleen de beslissing van de Raad van Bestuur van de verzoekende partij bevestigt” en “2) uit artikel 1991 en 2010 B.W. blijkt dat een ontslagnemende bestuurder, wanneer zijn mandaat verstrijkt, dit verder waarneemt tot in zijn vervanging is voorzien en

zolang het vennootschapsbelang dit vereist”, stelt de RvVb vast dat uit de stukken blijkt “dat 3 personen op 10 november 2004 voor een periode van 6 jaar benoemd zijn als bestuurders: één ervan, de heer Henricus Van Der Wiel, is voor die periode benoemd als afgevaardigd bestuurder” en dat daaruit niet blijkt “dat voormelde mandaten worden verlengd of hernieuwd”. De RvVb stelt voorts vast dat “[d]e door de heer Henricus Van Der Wiel als afgevaardigd bestuurder ondertekende beslissing van 17 april 2012 [...] een ‘verklaring’ [is], die ‘bevestigt dat de raad van bestuur heeft beslist een vernietigingsprocedure te starten bij de [RvVb]’”. De RvVb besluit dat “noch de raad van bestuur, noch de afgevaardigd bestuurder van de verzoekende partij over de hoedanigheid beschikken om bij de Raad beroep in te stellen”, neemt de exceptie aan en verklaart de vordering onontvankelijk.

8. Uit de stukken waarop de Raad van State vermag acht te slaan, blijkt niet dat de verzoekende partij het in het middel aangevoerde geschilpunt voor de RvVb heeft aangevoerd en het arrest oordeelt niet over dat geschilpunt.

Het middel, dat niet aan de RvVb is voorgelegd en waarvan deze niet op eigen initiatief heeft kennisgenomen, raakt de openbare orde en is derhalve ontvankelijk.

9. De stelling van de verzoekende partij gaat uit 1) van de vertegenwoordiging van een rechtspersoon door een advocaat voor de RvVb, 2) van het bepaalde in artikel 440, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek luidens hetwelk de advocaat verschijnt als gevolmachtigde van de partij zonder dat hij van enige volmacht moet doen blijken, behalve indien de wet een bijzondere lastgeving eist, en 3) van de interpretatie van die wetsbepaling dat, in de regel, de advocaat die voor een rechtscollege van de rechterlijke orde een akte van rechtspleging verricht en zich ertoe beperkt in die akte te verklaren dat hij optreedt in naam van een rechtspersoon die genoegzaam is geïdentificeerd door de opgaaf van zijn benaming, zijn rechtskarakter en zijn maatschappelijke zetel wettelijk vermoed wordt daartoe een regelmatige lastgeving van het bevoegde orgaan van die rechtspersoon te hebben gekregen.

10. De door de RvVb gestelde ontvankelijkheidsvereiste van een rechtsgeldige beslissing tot het in rechte treden van het bevoegde orgaan van de rechtspersoon vindt evenwel een verklaring in de specifieke kenmerken van het objectieve contentieux dat aan de RvVb is toevertrouwd: de RvVb past een inquisitoriale procedure toe; hij ontvangt de beroepen die zijn ingesteld ter verdediging van collectieve belangen; hij kan, bij arresten die een absoluut gezag van gewijsde hebben, met terugwerkende kracht beslissingen bedoeld in artikel 4.8.2 VCRO vernietigen. Die eigen kenmerken van het aan de RvVb toevertrouwde contentieux verantwoorden dat de RvVb nagaat of het bevoegde orgaan van de rechtspersoon, zelfs als die persoon door een advocaat wordt vertegenwoordigd, binnen de voorgeschreven termijn en met inachtneming van de regels van vertegenwoordiging die erop betrekking hebben, de beslissing heeft genomen om het beroep in te stellen (cfr. GwH 22 april 1998, nr. 42/98).

11. Door aldus te beslissen (randnr. 7) voegt het arrest geen ontvankelijkheidsvoorwaarde toe aan de in de VCRO bepaalde ontvankelijkheidsvoorwaarden, maar wordt toepassing gemaakt van een ontvankelijkheidsvereiste die verband houdt met de specifieke kenmerken van het objectieve contentieux voor de RvVb. De RvVb kon aldus het beroep van de verzoekende partij bij ontstentenis van een rechtsgeldige beslissing om in rechte te treden onontvankelijk verklaren.

12. Het middel is niet gegrond.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

13. De verzoekende partij voert de schending aan van artikel 149 van de Grondwet, de artikelen 4.8.11 en 4.8.22 VCRO, artikel 518 Wetboek Vennootschappen, de artikelen 1991 en 2010 van het Burgerlijk Wetboek, en de bewijskracht van neergelegde stukken :

“Doordat de [RvVb] in haar arrest van 5 februari 2013 het verzoekschrift van de verzoekende partij in cassatie als onontvankelijk afwijst, omdat de proceduremachtiging die de verzoekende partij bij de Raad had neergelegd door een gewezen bestuurder was ondertekend en terwijl de algemene vergadering van de verzoekende partij in cassatie over een meer dan [...] redelijke termijn beschikte om tijdig nieuwe bestuurders en/of de afgevaardigd bestuurder te vervangen, maar dit nagelaten heeft zodat noch de raad van bestuur, noch de afgevaardigd bestuurder van de verzoekende partij over de hoedanigheid beschikken om bij de Raad beroep in te stellen;

Terwijl de proceduremachtiging die voor de verzoekende partij in cassatie bij de [RvVb] was neergelegd ondertekend was door een bestuurder die volgens de bepalingen van het vennootschapsrecht in de mogelijkheid was om de vennootschap te vertegenwoordigen bij dergelijke beslissing.”

Beoordeling

14. Het middel dat uitgaat van een proceduremachtiging/-verklaring terwijl uit de stukken van het dossier blijkt dat het om een op 17 april 2012 ondertekende verklaring gaat van de heer Henricus Van Der Wiel die “[b]evestigt [...] [d]at de raad van bestuur [...] heeft beslist [...] [e]en vernietigingsprocedure te starten bij de [RvVb]” mist feitelijke grondslag.

15. Het middel wordt verworpen.

BESLISSING

1. De Raad van State verworpt het cassatieberoep.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het cassatieberoep, begroot op 175 euro.

De tussenkomende partij wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 125 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van
twaalf november 2013, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
bijgestaan door	
Greta Scheveneels,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Greta Scheveneels

Johan Lust